

Rajavartiolaitoksen esikunnan oikeudellinen osasto
VPRVLEoikeudellinenosasto@raja.fi.sec

Rajavartiolaitoksen kirjaamo
rajavartiolaitos@raja.fi.sec

Lausuntopyyntö RVL2024103; 00.01.00 RVL Dno-2019-1873 SM001:00/2020

Tietosuojavaltuutetun toimiston lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevaksi täydentäväksi lainsäädännöksi

Sisäministeriö on pyytänyt tietosuojavaltuutetulta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevaksi täydentäväksi lainsäädännöksi.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että lainsäädäntöön tehtäisiin eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1896 (raja- ja merivartiostoasetus) edellyttämät täydentävät säännökset ja säännöspäivitykset. Hallituksen esitys liittyy vuoden 2021 talousarvioesitykseen ja se on tarkoitus antaa 21.9.2020. Ehdotetut lait tulisivat voimaan 1.1.2021.

Esitysluonnos sisältää muutoksia ja lisäyksiä rajavartiolaitokseen (578/2005), henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annettuun lakiin (639/2019), Meripelastuslakiin (1145/2001), poliisilakiin (872/2011), ampuma-aselakiin (1/1998), ulkomaalaislakiin (301/2004), ulkomaalaisrekisteristä annettuun lakiin (1270/1997) ja henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin (616/2019).

Lausunto

Esitysluonnoksessa esitetään henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annettuun lakiin lisättäväksi uusi 22 a §, jossa säädettäisiin Rajavartiolaitoksen oikeudesta saada tietoja muilta viranomaisilta kansallisen tilannekuvan laatimista varten.

Ehdotetun pykälän mukaan Rajavartiolaitoksella olisi oikeus saada salassapidon estämättä poliisilta ja Tullilta tapahtumatietoja rajat ylittävästä rikollisuudesta, Maahanmuuttovirastolta tietoja sisärajoilla tapahtuvasta liikkeestä sekä kansainvälistä suojelua hakevista ulkomaalaisista turvapaikanhakijoista, hätäkeskustietojärjestelmästä tapahtumatietoja muiden viranomaisten hälytystehtävistä, jos hälytystehtävällä on liittynyt rajaturvallisuuteen tai rajat ylittävään rikollisuuteen ja ilmailuviranomaisilta ja liikenteen ohjauspalvelun tarjoajalta tapahtumatietoja ilmaliikenteestä, sen valvonnasta ja ilma-alusten sijainnista ilmaliikenteen tietojärjestelmistä, sekä muista ilmailun tietojärjestelmistä, jos tiedoilla on liittynyt rajaturvallisuuteen. Tiedonsaantioikeus olisi sidottu pykälässä raja- ja merivartiostoasetuksen 25 artiklaan, joka koskee kansallisen koordinaatiokeskuksen velvollisuudesta ylläpitää kansallista tilannekuvaa ja 24 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan a alakohtaan, joka koskee tilannekuvan tapahtumatietotasa.

Säännöskohtaisissa perusteluissa kansallista tilannekuvaa varten saatavia tietoja on kuvattu tapahtumatiedoiksi, joilla on merkitystä ilmiötasolla. Näitä tietoja ei pidetä

esitysluonnoksen mukaan henkilötietoina muutoin kuin mahdollisesti tarvittavien huvia-lusten ja pienkoneiden tunnistetietojen osalta.

Nyt esitetyssä muodossaan pykälästä on vaikea saada kuvaa siitä, mitä tietoja Rajavartiolaitoksella on oikeus saada kansallisen tilannekuvan laatimista varten. Pääasiallinen syy tähän vaikuttaa olevan se, että asetuksen 24 artiklan 3 kohdan mukaan tilannekuvien tietotasojen yksityiskohdat ja erityisten tilannekuvien laatimista koskevat säännöt vahvistetaan komission antamalla täytäntöönpanosäädöksellä.

Pykälän säännöskohtaisista perusteluista (s.19) saa vaikutelman, että kansallisen tilannekuvan lähteistä on säädetty raja- ja merivartiostoasetuksen 24 artiklan 2 kohdassa. Asetuksen ja asiayhteyden perusteella vaikuttaisi kuitenkin sille, että viittauksen olisi tarkoitus kohdistua asetuksen 25 artiklan 2 kohtaan.

Apulaistietosuojavaltuutettu

Råman Jari 91204937R

Ylitarkastaja

Ahtonen Tiina 91198543F

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi tarvittaessa tarkistaa tietosuojavaltuutetun toimiston kirjaamosta.